

lipiec 2017

ILUZJON
MUZEUM SZTUKI FILMOWEJ

ILUZJON

Kasa kina czynna od godz. 11.00
Rezerwacja biletów: iluzjon.rezerwacje@fn.org.pl, 22 846 33 33
ZASTRZEGAMY SOBIE MOŻLIWOŚĆ ZMIAN W PROGRAMIE

Kino ILUZJON FILMOTEKI NARODOWEJ - INSTYTUTU AUDIOWIZUALNEGO
MUZEUM SZTUKI FILMOWEJ
ul. L. Narbutta 50a
www.iluzjon.fn.org.pl

Steven Spielberg

Reżyser, scenarzysta i producent filmowy, który w odróżnieniu od innych znanych amerykańskich reżyserów jego pokolenia nie uczęszczał do żadnej z renomowanych szkół filmowych. Był przede wszystkim samoukiem. Swój pierwszy film fabularny – dwugodzinną opowieść science fiction „Firelight” o grupie uczonych badających niebo – zrealizował w wieku 16 lat w 1963 r., a jedno z lokalnych kin w Phoenix w stanie Arizona zdecydowało się na jego jednorazowy pokaz. Po ukończeniu szkoły średniej rozpoczął studia na Stanowym Uniwersytecie Kalifornii w Long Beach. Każdą wolną chwilę spędzał w wytwórni Universal, w której był stałym bywalcem już od czasów liceum. Przyglądał się pracy ekip filmowych, uczył się reżyserii i montażu. W 1969 r. Spielberg zrealizował 26-minutowy niemy film „Amblin”, którego tytuł dał później nazwę jego pierwszej firmie produkcyjnej. Film ten zapewnił mu pracę w Universal Studios, gdzie po podpisaniu kontraktu reżyserował odcinki znanych seriali – „Night Gallery”, „Columbo”, „M.D” i „Marcus Welby”. Zrealizował również trzy filmy telewizyjne, z których jeden, „Pojedynek na szosie” (1972), był rozpowszechniany w Europie, gdzie spotkał się z uznaniem krytyki i publiczności. Debiutem kinowym Spielberga był „Sugarland Express” (1974), oparty na prawdziwej historii kobiety walczącej o prawo do opieki nad dzieckiem. W tym filmie po raz pierwszy dało się odczuć szczególne, emocjonalne traktowanie rodziny, które często będzie powracać w jego późniejszych dziełach. Spielberg ukazuje w swoich obrazach osobiste spojrzenie na amerykańską klasę średnią, zamieszkuje przedmieścia wielkich aglomeracji, w których dzieci, jak to kiedyś określili, „miały troje rodziców – matkę, ojca i telewizję”. Bohaterowie jego filmów, chociaż pochodzą z takiego środowiska, wyrastają poza nie, spotykając – jak w „Bliskich spotkaniach trzeciego stopnia” (1977) czy „E.T.” (1982) – przedstawicieli światów daleko przerastających ten, w którym żywota – konwencjonalny, mieszczański. Zdolność reżysera do portretowania świata wyobrażonego, dalekiego od realizmu, jest efektem właściwej dzieciom wiary w istnienie cudów. Istoty pozaziemskie w jego filmach są przyjazne, spełniają wymogi dziecięcej wyobraźni, nie są przerażające. W filmach Spielberga złe jest wszystko to, co zagraża rodzinie, jej spokojnej egzystencji – na przykład rekin w „Szczekach” (1975). Reżyser przedkłada dziecięcy świat przygód nad okrucieństwo realnego świata, jak to ma miejsce w cyklu filmów, których bohaterem jest Indiana Jones: „Poszukiwacze zaginionej Arki” (1981), „Indiana Jones i Świątynia Zagłady” (1984), „Indiana Jones i ostatnia krucjata” (1989). Spielberg często ukazuje wydarzenia realnego świata z perspektywy dziecka. Tak właśnie przedstawił II wojnę światową i jej okrucieństwo w „Imperium słońca” (1987). Majstersztykiem w zakresie filmowych efektów specjalnych i rekordem finansowym okazał się „Park Jurański” (1993) i jego kontynuacja. W tej serii filmów, które pokazują świat dinozaurów, reżyser najlepiej pokazał, jak nieokielznaną wyobraźnię filmową dysponuje. W 1993 roku powstała także „Lista Schindlera” – pierwszy film, za który Spielberg otrzymał Oscara za reżyserię. W 1998 r. powstał film „Szeregowiec Ryan”, opowiadający znów o czasach II wojny światowej – tym razem o lądowaniu aliantów w Normandii. Do najważniejszych dzieł Spielberga zrealizowanych po 2000 r. należą dwa filmy science fiction – „A.I.: Sztuczna inteligencja” (2002) i „Raport mniejszości” (2002), dramat historyczny „Monachium” (2005) oraz kontynuacja sagi przygodowej „Indiana Jones i Królestwo Kryształowej Czaszki” (2008). Dwa lata później powstał „Lincoln”, odwołujący się do jednego z najważniejszych rozdziałów w historii Stanów Zjednoczonych, a w 2015 thriller szpiegowski „Most szpiegów”. Ostatnim filmem reżysera dystrybuowanym w Polsce był obraz z gatunku fantasy „BFG: Bardzo Fajny Gigant”.

W programie:

Pojedynek na szosie (The Duel) USA 1972
Sugarland Express (The Sugarland Express) USA 1974
Bliskie spotkania trzeciego stopnia (Close Encounters of the Third Kind) USA 1977
1941 (1941) USA 1979
Poszukiwacze zaginionej Arki (Raiders of the Lost Ark) USA 1980
E.T. (E.T. the Extra-Terrestrial) USA 1982
Indiana Jones i Świątynia Zagłady (Indiana Jones and the Temple of Doom) USA 1984
Imperium słońca (Empire of the Sun) USA 1987
Raport mniejszości (Minority Report) USA 2002

Andrzej Łapicki

Wybitny aktor, utalentowany reżyser, ceniony pedagog, opozycjonista i polityk, dla tysięcy widzów pozostaje przede wszystkim jednym z największych amantów polskiego kina. Andrzej Łapicki zaraził się bakcylem aktorstwa już w okresie okupacji. Studiował w konspiracyjnym Państwowym Instytucie Sztuki Teatralnej i występował w tajnych spektaklach. Jego kariera filmowa zaczęła się wraz z odrodzeniem polskiej kinematografii po II wojnie światowej. Łapicki zagrał epizody w pierwszych polskich filmach powojennych – w „Zakazanych piosenkach” oraz w zatrzymanych przez cenzurę „Dwóch godzinach”, gdzie pojawił się w drugoplanowej roli młodego żigolaka, towarzyszącego dużo starszej kobiecie. Atrakcyjny wygląd, elegancja, wytworność i przywołujący najlepsze przedwojenne wzorce styl aktora nie pasowały do narzuconej przez komunistów siermiejnej poetyki socrealizmu. Łapickiemu powierzano więc role wrogów klasowych, obłudnych inteligentów, ludzi z wyższych sfer i podejrzanych amantów. Choć w tym okresie Łapicki nie zaliczał się do aktorskiej pierwszej ligi, był powszechnie znany ze względu na swój głos – w 1947 r. wygrał konkurs na lektora Polskiej Kroniki Filmowej i stał się mimowolnym piewą komunistycznej propagandy, czego zresztą przez lata żałował. Komentarz w jego wykonaniu towarzyszył także filmom dokumentalnym („Kolejarskie słowo”, „Dzieci oskarżają”) i fabularnym („Sprawa do załatwienia”). Odwiz w roku 1956 przyniosła przełom zarówno w polityce kulturalnej PRL, jak i w karierze Łapickiego. W końcu zaczęto powierzać mu role, na jakie zasługiwał. „Powrót”, „Dziś w nocy umrze miasto” czy „Naprawdę wczoraj” ukazały kinowej publiczności nieznanne oblicze Łapickiego, oblicze wrażliwego, wszechstronnego artysty o nieograniczonych możliwościach. Co znamienne, swoje najwybitniejsze kreacje aktor stworzył w filmach najlepszych polskich reżyserów – Andrzeja Wajdy, Tadeusza Konwickiego czy Janusza Morgensterna. Jednocześnie występował w komediach i kryminałach – gatunkach przeznaczonych dla masowego odbiorcy, co przyniosło mu dużą popularność. Jednak prawdziwą pasją i szansą na artystyczną samorealizację był dla Łapickiego teatr. Przez całe życie pracował na jego deskach jako aktor, a od w 1957 r. także jako reżyser. Zagrał w ponad stu spektaklach teatralnych i telewizyjnych. Za swoje osiągnięcia otrzymał wiele nagród, w tym Laur Mistrzowski Teatru Telewizji.

W programie:

Jasne Łany reż. Eugeniusz Cękałski, Polska 1947
Robinson warszawski reż. Jerzy Zarzycki, Polska 1949
Dwie brygady reż. Janusz Nasfeter, Wadim Berestowski, Eugeniusz Cękałski, Siliik Sternfeld, Marek Nowakowski, Jerzy Popiołek, Maria Olejniczak, Polska 1950
Powrót reż. Jerzy Passendorfer, Polska 1960
Spóźnieni przechodnie reż. Gustaw Holoubek, Andrzej Łapicki, Adam Hanuszkiewicz, Jerzy Antczak, Jan Rybkowski, Polska 1962
Spotkanie w Bajce reż. Jan Rybkowski, Polska 1962
Pamiętnik pani Hanki reż. Stanisław Lenartowicz, Polska 1963
Życie raz jeszcze reż. Janusz Morgenstern, Polska 1964
Sposób bycia reż. Jan Rybkowski, Polska 1965
Salto reż. Tadeusz Konwicki, Polska 1965
Lekarstwo na miłość reż. Jan Batory, Polska 1966
Poradnik matrymonialny reż. Włodzimierz Haupe, Polska 1967
Lalka reż. Wojciech Jerzy Has, Polska 1968
Wszystko na sprzedaż reż. Andrzej Wajda, Polska 1968
Jarzębina czerwona reż. Czesław Petelski, Ewa Petelska, Polska 1969
Ziemia obiecana reż. Andrzej Wajda, Polska 1974
Urodziny młodego warszawiaka reż. Czesław Petelski, Ewa Petelska, Polska 1980
Debiutantka reż. Barbara Sass, Polska 1981
Dziewczęta z Nowolipek reż. Barbara Sass, Polska 1985
W zawieszaniu reż. Waldemar Krzystek, Polska 1986
Gdzieśkolwiek jest, jeśliś jest... reż. Krzysztof Zanussi, Polska 1988
Stan posiadania reż. Krzysztof Zanussi, Polska 1989

Henryk Szaro

Henryk Szaro urodził się 21 października 1900 roku w Warszawie jako Henoch Szapiro. W młodości porzucił studia inżynierskie na rzecz sceny. Samodzielną karierę rozpoczął na początku lat 20. w Piotrogradzie, a następnie występował w Berlinie, gdzie związał się ze słynnym kabaretem rosyjskich emigrantów „Niebieski Ptak”. Kiedy trasa kabaretu zaprowadziła go do odrodzonej Polski, młody reżyser postanowił pozostać w ojczyźnie. Był kierownikiem artystycznym teatryku „Stańczyk”, wystawiając jednocześnie na jego deskach krótkie przedstawienia. Fascynacja techniką filmową skłoniła go do zainteresowania się młodą polską kinematografią. W 1925 roku Henryk Szaro zrealizował dwa filmy – farsę „Rywale” oraz zaliczany do nurtu jidysz dramatu historyczno-metafizyczny „Jeden z 36”. Ich dobre przyjęcie otworzyło mu drogę do kariery. Stał się specjalistą od adaptacji popularnych dzieł literackich. Jego wczesne produkcje to głównie kino rozrywkowe: zagadkowy kryminał „Czerwony błazen”, „morski” melodramat przygodowy „Zew morza” oraz ekranizacja bestsellerowego romansu Ireny Zarzyckiej „Dzikuska”. Bardziej ambitnym przedsięwzięciem miała się okazać adaptacja „Przedwiośnia”, jednak krytycy wytknęli twórcom zbytne skupienie się na wątku miłosnym oraz ideowe okaleczenie dzieła Żeromskiego. Ukoronowaniem pracy reżysera w epoce kina niemeego stał się nakręcony w 1929 r. dramat psychologiczny „Mocny człowiek”. Tą adaptacją mrocznej powieści znanego skandalisty Stanisława Przybyszewskiego reżyser zdobył uznanie polskiej i zagranicznej krytyki. Przełom dźwiękowy nastąpił w chwili, gdy Szaro zaangażował się w nurt kina patriotycznego, realizując dwa filmy z cyklu „Płomienne serca”. W kolejnych latach wyreżyserował m.in. adaptację kontrowersyjnej powieści Stefana Żeromskiego „Dzieje grzechu”. Do swoich korzeni i kina jidysz powrócił poprzez realizację dźwiękowej wersji filmu „Ślubowanie”, którego pierwsza, niema wersja powstała w 1924 roku. Jego ostatni film „Kłamstwo Krystyny” wszedł na ekrany w styczniu 1939 roku. Pierwsze lata II wojny światowej Henryk Szaro spędził w Wilnie. Po ataku III Rzeszy na ZSRR wrócił do Warszawy. Zamieszkał na terenie getta, gdzie w sierpniu 1942 roku został zamordowany przez hitlerowców.

W programie:

Zew morza Polska 1927
Mocny człowiek Polska 1929
Na Sybir Polska 1930
Pan Twardowski Polska 1936
Ordynat Michorowski Polska 1937
Kłamstwo Krystyny Polska 1939

Retrokino. Filmy przedwojenne w nowej odsłonie

Dziesięć milionów klatek filmowych na dwustu kilometrach odrestaurowanych taśm – to bilans prawie siedmioletniej pracy Filmoteki Narodowej nad najstarszymi polskimi filmami fabularnymi. Przeszły one gruntowną renowację za sprawą realizowanego przez Filmotekę projektu „Nitrofilm”, którego celem była konserwacja i cyfryzacja tych bezcennych zabytków. W każdą niedzielę lipca o godz. 16.00 zapraszamy na film „Fredek uszczęśliwia świat” (1936) Zbigniewa Ziemińskiego. Jak zawsze będą to pokazy z kopii poddanej cyfrowej restauracji, zobaczymy więc film w nowej jakości obrazu i dźwięku. Przed każdym seansem wyświetlimy jeden z odcinków programu „Z miłości do kina”, poświęcony temu właśnie tytułowi, i zdradzimy w nim tajniki digitalizacji oraz ciekawostki dotyczące produkcji.

Kino FINA na Wałbrzyskiej

DZIEŃ PSA W FINA | OTWARCIE LATA

SOB. | 01.07 | godz. 21:30 | Dziedziniec Cztery Poru Roku, Wałbrzyska 3/5
Zapraszamy z pupilami na pokaz filmów na wolnym powietrzu. W programie animacja „Jak działa jamniczek” Juliana Antonisza oraz „Serce psa” Laurie Anderson.

CYKL FILMOWY I MECZ O WSZYSTKO

ŚR. | 05.07 | godz. 20:00 | Dziedziniec Cztery Pory Roku, Wałbrzyska 3/5
Dancing w Ciechocinku, małe przyjemności lat 60. i emocje futbolowe z epoki wczesnej telewizji. Wieczór muzyczny z nowym projektem Michała Zadary i Seana Palmera o gwiazdorskiej nazwie „Robert Lewandowski”, a także pokaz komedii romantyczno-piłkarskiej „Święta wojna”.
PT. | 14.07 | godz. 21:30 | Dziedziniec Cztery Pory Roku, Wałbrzyska 3/5
Film „Gwiazdy” – opowieść o Janie Banasiu, wielokrotnym reprezentancie Polski w latach 1964–1973 oraz przegląd kronik piłkarskich z lat 70.
PT. | 28.07 | godz. 21:30 | Dziedziniec Cztery Pory Roku, Wałbrzyska 3/5
Film „Mundial. Gra o wszystko” – dokumentalna opowieść o sporcie i polityce w kontekście sukcesu polskiej reprezentacji na Mundialu w 1982 roku oraz przegląd kronik piłkarskich z lat 80.

CYKL MUZYCZNY I WAKACYJNA PRZERWA

ŚRODY | g. 20:00 | sala Ziemia Obiecana, Wałbrzyska 3/5
12.07 | The Fruitcakes
19.07 | ARRM
Koncerty zespołów, które z powodzeniem stawiają pierwsze kroki na muzycznej scenie we współpracy z festiwałem Spring Break.